

ДО
ЗАФИР ЗАРКОВ,
ПРОШКО ПРОШКОВ,
КАРЛОС КОНТРЕРА,
БОРИС БОНЕВ –
общински съветници
СОС

НА ВНИМАНИЕТО НА:
ИВАНКА БЛАГОВА –
старши експерт в
дирекция „Секретариат на СОС“

СТАНОВИЩЕ

От: Виктор Чаушев – експерт в Постоянната комисия по „транспорт и пътна безопасност“
в Столичен общински съвет

Относно: Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за реда и условията за пътуване с обществения градски транспорт на територията на Столична община, приета с Решение № 178 по Протокол № 51 от 05.04.2018 г., доп. – Решение № 490 по Протокол № 22 от 22.10.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., изм. и доп. – Решение № 76 по Протокол № 28 от 11.02.2021 г., в сила от 01.05.2021 г., изм. и доп. – Решение № 132 по Протокол № 30 от 18.03.2021 г., в сила от 26.03.2021 г., изм. и доп. – Решение № 400 по Протокол № 36 от 22.07.2021 г., в сила от 30.07.2021 г.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Предлагам на Вашето внимание **второ становище** по така обсъждания проект на Наредба, което има за цел да прецизира част от предложенията в първото становище и да предложи текст за независим одит на електронното таксуване, за да може Столична община и данъкоплатците да са сигурни, че системата издава, продава, отчита и валидира правилно превозните документи и съответно – приходите от тях. То не отменя предложенията за промяна от първото становище (публикувано на 27.06.2022 г. в Портала за обществени консултации на Столична община), а ги допълва.

1. § 5. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

ПРОЕКТ НА ТЕКСТ ОТ ВНОСИТЕЛИТЕ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОМЯНА ОТ ПЪРВО СТАНОВИЩЕ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕЦИЗИРАНЕ
“Чл. 7. (3) Краткосрочните превозни документи на хартиен носител – ценен образец, се отпечатват съгласно Наредба за	“ Чл. 7. (3) Краткосрочните превозни документи на хартиен носител – ценен образец, се отпечатват съгласно Наредба за	“ Чл. 7. (3) Краткосрочните превозни документи на хартиен носител – ценен образец, се отпечатват съгласно Наредба за

условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (Приета с ПМС № 289 от 30.11.1994 г.).”	условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (Приета с ПМС № 289 от 30.11.1994 г.).” Краткосрочните превозни документи - ценен образец, подлежат на задължителна активация в системата за електронно таксуване на “Център за градска мобилност” ЕАД при продажба.	условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (Приета с ПМС № 289 от 30.11.1994 г.).” Краткосрочните превозни документи - ценен образец, <u>продавани на каса или от автомат</u>, подлежат на задължителна активация в системата за електронно таксуване на “Център за градска мобилност” ЕАД при продажба.
---	---	--

Мотиви за прецизирането:

Установена е техническа невъзможност за активация при продажба от водачи или от други места. Такава съществува само при продажба на каса или от билетен автомат. Тъй като в метрото са налични много голямо количество билетни автомати, работещи с ценни образци, вместо с фискални документи, то конкретизирането на изискването е от голяма важност за правилното отчитане на процесите по издаването, продажбата и валидирането на превозни документи.

2. § 44, ал. (2)

ПРОЕКТ НА ТЕКСТ ОТ ВНОСИТЕЛИТЕ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОМЯНА ОТ ПЪРВО СТАНОВИЩЕ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕЦИЗИРАНЕ
„(2) Съществуващата електронна карта за еднократно пътуване по т. 1.10 от Приложение № 2, актуално към последна редакция в сила от 30.07.2021 г. на Наредбата се трансформира в Билет 30 плюс или Билет 60 плюс.“	„(2) Съществуващата електронна карта за еднократно пътуване по т. 1.10 от Приложение № 2, актуално към последна редакция в сила от 30.07.2021 г. на Наредбата се трансформира в Билет 30 плюс от 01.01.2023 г. или Билет 60 плюс. “	„(2) Съществуващата електронна карта за еднократно пътуване по т. 1.10 от Приложение № 2, актуално към последна редакция в сила от 30.07.2021 г. на Наредбата се трансформира в Билет 30 плюс или Билет 60 плюс от 01.01.2023 г. “

Мотиви:

Става въпрос за „Електронна карта за еднократно пътуване“ (т. 1.10 от Приложение № 2). Към настоящия момент „ЦГМ“ ЕАД не е издател на такава електронна карта. Издател е единствено „Тикси“ АД през приложението MPASS. В приложението има 2 опции – „Карта за еднократно пътуване с метро“ и „Карта за еднократно пътуване с наземен транспорт“. И двете се продават на цена от 1,60 лева, съгласно действащата тарифа.

Посочената дата – 01.01.2023 г. произтича от записаното в предходния параграф 43. За да не се тълкува предложението за изкуствено ограничение на търговеца, то предлагаме текстът да се прецизира съгласно предложението на Вносителите, но съгласно определената дата в параграф 43, за да не се поражда хипотеза за възможност да продава превозни документи от актуализираната тарифа преди всички останали.

3. Създава се нов член 20а както следва:

ПРОЕКТ НА ТЕКСТ ОТ ВНОСИТЕЛИТЕ	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДОБАВЯНЕ НА НОВ ЧЛЕН
Няма	<p>Чл. 20а Одит на издаванията, продажбите и валидациите на превозни документи, извършвани изцяло под контрола на единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД.</p> <p>(1) „ЦГМ“ ЕАД създава правила на технически одит за съответствие на данни за регистрирани и отчетени издавания и продажби на превозни документи с данни за валидация на превозни документи, извършени изцяло под контрола на единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД. Честотата, продължителността и бюджетът на одита се одобряват от Комисия по транспорт към СОС по предложение на „ЦГМ“ ЕАД, но одитът се провежда минимум веднъж годишно и обхваща двете системи. Провеждането на одит следва да не пречи на нормалните дейности и опериране на „ЦГМ“ ЕАД и единната система за таксуване и изпълнителите ѝ.</p> <p>(2) На базата на тези правила, „ЦГМ“ ЕАД обявява конкурс и избира външен одитор, който да извърши одит. Първият одит следва да се започне не по-късно от 01.03.2023 г.</p> <p>(3) Резултатите от одита се предоставят на „ЦГМ“ ЕАД, „Метрополитен“ ЕАД, изпълнителите на инфраструктурата за таксуване и Постоянната комисия по транспорт и пътна безопасност към Столичен общински съвет, както и на останалите общински съветници. Препоръките за подобрения, посочени в одита, стават задължителни за „ЦГМ“ ЕАД, „Метрополитен“ ЕАД и изпълнителите на единната система за електронно таксуване на дружеството в срок до шест месеца от приключване на одита.</p> <p>(4) Техническият одит следва да има минимум следният обхват:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проверка и оценка на реконсиляцията на финансовите транзакции, преминаващи през инфраструктурата за таксуване, и регистъра на издадените превозни документи, изцяло под контрола на единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД, включващи и и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД.

2. Проверка и оценка на реконсиляцията на финансовите транзакции, преминаващи през инфраструктурата за таксуване – парични потоци, преминали през каса в брой, плащания по банков път, плащания чрез абонаментен план на мобилни устройства, плащания през виртуални POS терминали от една страна, и разплащания с Търговци на превозни документи, извършвани изцяло под контрола на единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД от друга страна.
3. Проверка и оценка на реконсиляцията на издадените превозни документи и реално извършените валидации чрез мрежата от валидиращи устройства: проверка за осъществени успешни валидации и проверки на превозни документи, за които няма данни за продажба в единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД.
4. Проверка и оценка на продажбите чрез Търговци - като се одитират механизмите за гарантиране на следните елементи: продажбата на превозни документи да е изцяло под контрола на единната система и да няма неотчетени продажби или издадени превозни документи без регистрирана продажба; последващата валидация на превозни документи е изцяло под контрола на единната система за електронно таксуване на „ЦГМ“ ЕАД и надградената от „ЦГМ“ ЕАД система на „Метрополитен“ ЕАД.
5. Проверка и оценка на коректността, по извадка, на полученото право на преференция при издаването на превозни документи по преференциална тарифа.
6. Проверка и оценка на механизмите за защита на данните за продажби и валидации от промяна, в това число наличието на сигурен журнал на транзакциите и на всички действия на администратор на системата, непозволяващ еднолична промяна на данните от потребител, независимо от ролята.
7. Проверка и оценка на броя неуспешни валидации и неуспешни продажби чрез автоматични средства, в това число технически анализ на дефектиращи устройства, ако такива се установят.
8. Проверка и оценка на реконсиляцията между реално извършените продажби и валидации и отчетените по реда на „Наредба за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите“ от страна на Столична община.

Мотиви:

Създава се ясен и конкретен текст за регулярен одит на електронната система на „ЦГМ“ ЕАД, по отношение гарантиране на точното и коректно отчитане на процесите по издаване, продажба, валидиране и отчитане на всички превозни документи. От този текст произтичат и задължения за „ЦГМ“ ЕАД при установяване на пропуски, неточности и слабости в процесите. Това е изключително важно по отношение на ангажиментите на Столичен общински съвет като принципал на „Център за градска мобилност“ ЕАД за осигуряване на механизъм за контрол и проверка на дейността на дружеството по отношение генерирането на значителен финансов ресурс. Оборътът от продажба на превозни документи на годишна база през последните години варира от 130 до 190 милиона лева и наличието на такъв текст за одит е критично важно.

В заключение:

Вярвам, че предложените промени ще изяснят и подобрят така предложените нови текстове на Наредбата. Също така, отбелязвам, че другите предложения от първото становище (публикувано на 27.06.2022 г.) остават в сила.

София
11.07.2022 г.

11.7.2022 г.

С уважение,
Виктор Чаушев

X Виктор Чаушев

Виктор Чаушев
Външен експерт към ПКТПБ
Signed by: Viktor Lachezarov Chaushev